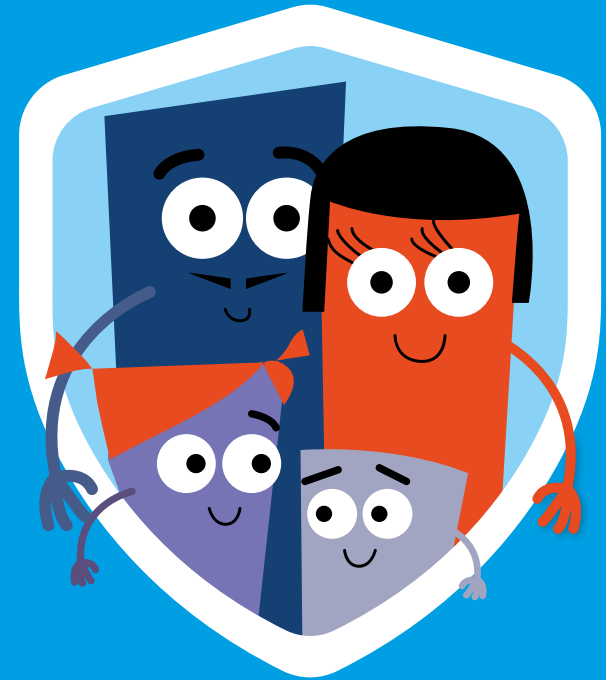

Meer informatie?

Op risico-info.be vind je alle informatie over noodsituaties.

Dit educatieve project is een initiatief van het Nationaal Crisiscentrum, in samenwerking met de Algemene Directies Civiele Veiligheid & Veiligheid en Preventie - FOD Binnenlandse Zaken, Rode Kruis-Vlaanderen en het Centrum voor Cybersecurity. De uitwerking werd gerealiseerd door Uitgeverij Averbode.

BE-READY

Weet jij wat te doen bij **een noodsituatie?**

Info voor thuis

Weet jij wat te doen bij een noodsituatie? Jouw kind leert het in de klas!

Niemand hoopt ooit in een noodsituatie terecht te komen. De kans daarop is gelukkig ook klein. Toch is het **belangrijk dat je weet wat je voor, tijdens en na een noodsituatie kunt doen**. Dat helpt om de gevolgen van noodsituaties te beperken. Jouw kind gaat op school spelenderwijs en op zijn eigen niveau aan de slag met informatie rond noodsituaties.

Met deze brochure krijg je inzicht in wat je kind geleerd heeft en hoe je **thuis** praktisch op het thema kunt voortwerken.

Op de volgende pagina's krijg je voorbeelden van **tips** voor de verschillende leerjaren. Die tips sluiten aan bij de lessen die op school aangeboden zijn en vind je ook terug op risico-info.be.

Wat is een noodsituatie?

Een noodsituatie is een gevaar, ramp of nare gebeurtenis die je overkomt en die zorgt dat jij (en anderen) in nood zijn. Noodsituaties kunnen verschillende **oorzaken** hebben. Er zijn **natuurlijke** oorzaken, zoals bij een onweer, of een overstroming. Soms zijn er **menselijke** oorzaken, bijvoorbeeld bij een verkeersongeval of diefstal. Maar het kan ook aan onze **technologie** liggen. Denk maar aan een stroompanne of een ongeval in een fabriek. Soms kun je een noodsituatie min of meer voorspellen, bijvoorbeeld een onweersbui of hittegolf. Maar meestal treedt een noodsituatie onverwacht op. De duur van een noodsituatie kan daarbij sterk verschillen.

Waarom is aandacht voor noodsituaties belangrijk?

De kans dat je bij een noodsituatie betrokken raakt is erg klein. Toch is het belangrijk om stil te staan bij wat je kunt doen, omdat ...

- ... je soms met goede maatregelen een noodsituatie kunt **voorkomen**, zoals brand, cybercriminaliteit of diefstal;
- ... je met een goede voorbereiding en juiste maatregelen de nare **gevolgen** van een noodsituatie kunt **beperken en de rust kunt**

... een nucleair ongeval

- Kijk op nucleairrisico.be om te weten of je in een nucleaire noodplanningszone woont.
- Gezinnen met kinderen jonger dan 18 jaar halen het best preventief jodiumtabletten in huis.
- Schuilen is de beste bescherming.
  - Ga naar binnen en blijf binnen.
  - Sluit ramen, deuren en schakel alle ventilatiesystemen uit.
  - Volg de aanbevelingen van de overheid online, via radio, tv of BE-Alert.

... een cyberaanval

- Gebruik sterke en lange wachtwoorden. Deel ze nooit met anderen en verander ze vaak.
- Maak regelmatig een back-up en doe regelmatig updates.
- Leer valse berichten herkennen. Beantwoord ze niet maar stuur ze door naar verdacht@safeonweb.be en verwijder ze meteen.
- Wees voorzichtig met wat je deelt, je weet niet wie meeleeft.
- Bedek je camera met een sticker of webcamcover.

... een massa-evenement

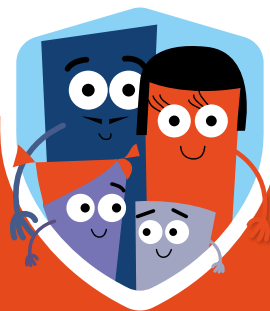
- Kijk even rond als je op het terrein bent. Zoek de nooduitgangen en de medische posten.
- Spreek een plaats af waar jullie elkaar kunnen terugvinden als je elkaar kwijt bent.
- Neem oordopjes, zonnecrème, water, een pet ... mee.
- Loopt er iets mis? Blijf rustig. Volg de aanwijzingen van de hulpdiensten op. Kijk naar boodschappen op grote schermen.

TIPS VOOR THUIS

1e + 2e LEERJAAR

In het lessenpakket voor het 1e en 2e leerjaar leert je kind wat een noodsituatie is en hoe hij of zij om hulp kan vragen. We bereiden je kind voor op de volgende noodsituaties:

... een onweer

- Haal op voorhand alles wat in de tuin ligt naar binnen, zodat het zeker niet kan wegwaaien.
- Blijf binnen en ga enkel naar buiten als het echt moet. Sluit ramen en deuren.
- Schuil nooit onder een boom.
- Schakel televisie of computer uit als het bliksemt en trek de stekker uit.

... een overstroming

- Voorzie zandzakjes of plaats meubels op een veilige hoogte.
- Blijf binnen als het heel hard regent.
- Verplaats belangrijke spullen naar een hogere verdieping.
- Moet je jouw huis verlaten?
  - Luister goed naar de brandweer of de politie.
  - Stap niet door troebel overstromingswater. Als je de ondergrond niet kunt zien, is dat gevaarlijk.

... een brand

- Hang voldoende rookmelders.
- Oefen hoe je het snelst naar buiten geraakt als het brandt. Probeer of alle ramen en deuren gemakkelijk opengaan op jouw route. Hou die wegen altijd vrij van rommel.
- Bij brand:
  - Ga zo snel mogelijk naar buiten, en blijf dicht bij de grond.
  - Bel het noodnummer 112.

... een hittegolf

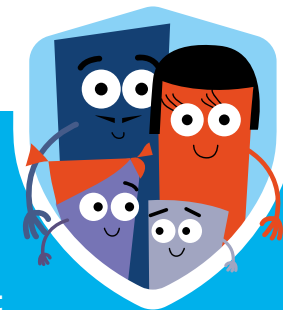
- Drink veel. Wacht niet tot je dorst hebt.
- Smeer je goed in en zet een pet of hoed op.
- Is het echt heel warm buiten? Dan blijf je het best even binnen tot het wat koeler is. Als dat niet mogelijk is, blijf dan zoveel mogelijk in de schaduw.
- Vermijd zware inspanningen.

... een koudegolf

- Kleed je warm aan. Zorg zeker voor een sjaal, muts, handschoenen en stevige schoenen. Als je handen, voeten en hoofd goed bedekt zijn, heb je het al veel warmer.
- Wees voorzichtig op de weg. Het kan soms heel glad zijn. Blijf binnen indien nodig.

3e + 4e LEERJAAR

In het lessenpakket voor het 3e en 4e leerjaar leert je kind hoe hij of zij zich kan voorbereiden op een noodsituatie en hoe hij of zij efficiënt kan handelen tijdens en na een noodsituatie. We bekijken heel concreet wat je kunt doen bij ...

... een griepepidemie

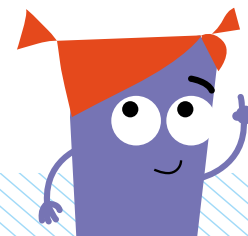
- Bedek je neus en mond als je moet niezen.
- Gebruik papieren zakdoekjes. Gooi die na gebruik weg.
- Was regelmatig je handen met water en zeep, zeker als je gehoest, geniest of je neus gesnoten hebt.
- Blijf thuis als je ziek bent.

... een natuurbrand

- Kijk voor je gaat wandelen na of je in het bos of op de heide mag.
- Maak nooit vuur in bos- of natuurgebieden.
- Zorg dat er steeds iemand een gsm mee heeft als je op pad gaat in de natuur.
- Merk je brand op?
  - Evacueer via de bestaande paden.
  - Bel het noodnummer 112. Probeer je locatie zo goed mogelijk door te geven aan de hand van herkenbare punten (paden, parkings ...).

... een chemisch ongeval

- Kijk op seveso.be om te weten of er een Sevesobedrijf in jouw buurt is. Een Sevesobedrijf is een bedrijf waar men gevaarlijke stoffen produceert, verwerkt, behandelt of opslaat.
- Schuilen is de beste bescherming.
  - Ga naar binnen en blijf binnen.
  - Sluit ramen en deuren.
  - Volg de aanbevelingen van de overheid online, via radio, tv of BE-Alert.

... een stroomonderbreking

- Trek de stekker van je televisie of computer uit.
- Open de koelkast niet onnodig.
- Gebruik bij voorkeur een zaklamp, in plaats van kaarsen. Als je kaarsen gebruikt, let goed op waar je ze plaatst.
- Wees voorzichtig op de straat. Het is mogelijk dat er verkeerslichten niet meer werken.

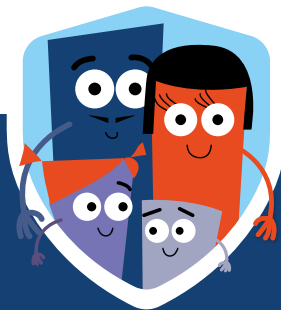
... diefstal

- Laat je fiets graveren.
- Doe je fiets altijd goed op slot, ook al laat je hem maar even achter.
- Let goed op je waardevolle spullen. Stop ze niet in je achterzak. Kies bij voorkeur een binnenzak, of een zak met een rits of knoppen.
- Let erop dat je boekentas of rugzak niet openstaat. Laat hem ook nooit ergens onbeheerd achter.

5e + 6e LEERJAAR

In het lessenpakket voor het 5e en 6e leerjaar leert je kind hoe hij of zij anderen kan helpen in een noodsituatie en op welke manier hij of zij het best informatie zoekt tijdens een noodsituatie. We verdiepen ons in meer complexe risico's:

... terrorisme

- Zie je een verdacht pakket of persoon? Meld het of bel het noodnummer 112.
- Ga niet naar de plaats van een ramp zodat de hulpdiensten goed hun werk kunnen doen.
- Ben je op de plaats van een ramp?
  - Loop weg van het incident. Blijf wel in de buurt zodat hulpdiensten je kunnen opvangen.
  - Als je niet kunt vluchten, verberg je en wacht op de hulpdiensten.
  - Bel het noodnummer 112, gebruik de [app 112 BE](#) of verwittig iemand in je buurt.
- Praat erover met iemand die je vertrouwt.

Wist je dat?

112 is het Europese noodnummer voor dringende hulp van brandweer, ziekenwagen of politie. Wil je in België meteen de politie bereiken, dan bel je best 101. Om kinderen niet in de war te brengen, moeten ze enkel 112 onthouden. Via dit nummer (of de [app 112 BE](#)) krijg je altijd de nodige hulp.

bewaren. Denk aan een noodplan en noodpakket of aan een evacuatie oefenen of een eerstehulpopleiding volgen;

- ... je met een goede voorbereiding weet hoe je **efficiënt kunt handelen**, bij welke situatie je moet **schuilen of vluchten** en waar je bij een noodsituatie **betrouwbare informatie** kunt vinden. Daarmee voorkom je paniek en blijf je kalm als er een noodsituatie is.

Praten, denken, doen

Een goede voorbereiding op een mogelijke noodsituatie begint met een goed gesprek. **Praat** met je kind over wat het op school leert/leerde over noodsituaties. Zorg dat:

- jouw kind genoeg ruimte krijgt om te vertellen wat het geleerd heeft;
- je alle gevoelens van je kind serieus neemt, zonder onnodig angsten op te wekken. Praat daarom vooral wat je voor, tijdens en na een noodsituatie kunt doen;
- jouw kind weet dat hij of zij altijd bij jou terecht kan met vragen en zorgen.

Bedenk samen met je kind hoe je thuis aan de slag wilt gaan rond het thema noodsituaties. Denk aan:

- een **noodplan** voor je gezin maken, ophangen én oefenen (zie [mijn noodplan.be](#));
- een **noodpakket** samenstellen (zie [risico-info.be](#));
- een lijst met belangrijke telefoonnummers maken;
- inschrijven op **BE-Alert** om verwittigd te worden bij een noodsituatie ([be-alert.be](#));
- leren wat je moet zeggen als je het noodnummer **112** belt (zie [112.be/nl/kids](#)).

Het is mogelijk dat er zich een noodsituatie voordoet als jouw kind zich op school bevindt. Hou in je achterhoofd dat:

- de school elke dag zorg draagt voor jouw kind. Ook tijdens een noodsituatie zullen **leerkrachten en directeurs** de nodige **maatregelen** nemen om je kind te beschermen.
- het in de meeste noodsituaties veiliger is om je kind op school te laten. Volg daarbij de **instructies** van de **school** of de **overheid**.